ROK IX

WIADOMOŚCI PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

Nº 8

ORGAN ZWIĄZKU PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

WARSZAWA, DNIA 15 KWIETNIA 1934 R.

W SPRAWIE STOSOWANIA TAKSY APTEKARSKIEJ DO WYROBÓW PRZEMYSŁOWYCH

Ministerstwo Opieki Społecznej przystępuje do wydania nowej taksy aptekarskiej, która ma zastąpić obecnie obowiązującą. Jak wiadomo, w Polsce istnieje taksa maksymalna; do niej stosują się apteki w obliczaniu cen za lekarstwa, wszelkie zaś przekroczenie taksy wzwyż jest przez władze karane.

Rozwój lecznictwa w obecnej Ubezpieczalni Społecznej a dawniejszej Kasie Chorych spowodował, że taksą aptekarską interesuje się nietylko aptekarstwo, ale również Ubezpieczalnia Społeczna. Ta ostatnia bowiem, posiadając swoje własne apteki, korzysta również z usług aptek publicznych. Różnica między ceną kosztów leków w aptece własnej Ubezpieczalni i ceną w aptece publicznej według taksy aptekarskiej powoduje, że Ubezpieczalnia pragnie widzieć taksę aptekarską możliwie niską.

Taksa aptekarska jest skonstruowana w sposób niezbyt korzystny dla aptek, ceny bowiem leków aptecznych w Polsce w porównaniu do cen innych krajów są w wielu razach znacznie niższe. Na zasadniczą obniżkę taksy aptekarskiej w Polsce wpłynął okres dewaluacji złotego. W tym bowiem okresie prawodawca nie mógł czy nie chciał nadążać za podwyżką cen chemikalij, pomieszczonych w taksie aptekarskiej. Ceny więc obecnej taksy w wielu razach są nieodpowiednie, wskutek czego nastąpiła znaczna pauperyzacja aptekarstwa.

Ceny taksy aptekarskiej w Polsce są też urzędowym probierzem cen specyfików leczniczych, wytwarzanych przez przemysł farmaceutyczny. Mianowicie, ceny detaliczne specyfików farmaceutycznych nie mogą przekraczać ceny według obliczenia taksy aptekarskiej. Normowanie przez władze cen specyfików w ten sposób weszło w zwyczaj i wytwórcy specyfików do zwyczaju tego się stosują.

Obecnie, przy układaniu nowej taksy aptekarskiej, Ministerstwo Opieki projektuje wnieść pewną jej reformę. Taksa aptekarska składa się z kilku części, z których w jednej podane są ceny leków, a w innej stawki za wykonywanie poszczególnych czynności przy aptecznym sposobie przygotowywania recept lekarskich. Taksa aptekarska musi być więc dostosowana do drobnych ręcznych funkcyj przy przygotowywaniu lekarstw w aptece. W tej drugiej części taksy aptekarskiej (t. zw. „taxa laborum"), Ministerstwo Opieki chce wprowadzić oddzielne pozycje ze stawkami pieniężnemi za poszczególne funkcje przy masowej produkcji, a więc tyczącej się przemysłu farmaceutycznego. Stosowanie taksy aptekarskiej do przemysłu nie może w żadnym wypadku być przez przemysł akceptowane. Taksa aptekarska, jak z samej nazwy wynika, może obowiązywać li tylko apteki. Przemysł natomiast nie może być krępowany tą częścią taksy, która obejmuje robociznę, związaną z produkcją fabryczną. Nie jest zadaniem taksy aptekarskiej rozwiązywanie skomplikowanych problemów socjalnych, wynikających ze stosunku wielkiego pracodawcy do mas robotniczych.

Taksa aptekarska dla aptek może i powinna być zależnie od warunków zmieniana i nawet reformowana, ale dodawanie do taksy aptekarskiej specjalnych pozycyj dla przemysłu byłoby objektywnie niesłuszne, ponadto zaś spowodowałoby pomieszanie pojęć produkcji przemysłowej i drobnych czynności aptecznych.

Myśl włączenia do taksy aptekarskiej pozycyj dla przemysłu powinna być stanowczo zaniechana.

OGÓLNE ZEBRANIE ZWIĄZKU PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

Tegoroczne ogólne zebranie Związku Przemysłu Chemicznego odbędzie się dn. 30 kwietnia o godz. 3-ej ppoł. w lokalu Związku. Oficjalne zawiadomienia o tem zebraniu — w myśl przepisów statutowych zostały wysłane do wszystkich członków Związku na 2 tygodnie przed terminem. Sygnalizując dokonanie zwołania ogólnego zebrania, kładziemy szczególny nacisk na możliwie najliczniejszą obecność przedstawicieli fabryk związkowych. Tematem bowiem tegorocznego zebrania, poza sprawami formalnemi, będzie zagadnienie eksportu chemicznego, szczególnie doniosłe z uwagi na konieczność aktywizacji naszego bilansu handlowego. Pozwalamy sobie przeto podkreślić zupełnie specjalną doniosłość wskazanego zebrania, przyczem zaznaczamy, że w dyskusji nad zagadnieniem eksportowem wezmą zapewne udział przedstawiciele Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

NOWE DZIAŁY PRODUKCJI

Aczkolwiek produkcja siarczanu magnezu (soli gorzkiej) istnieje w naszym kraju już oddawna, mianowicie w fabryce Sp. Akc. Zakładów Chemicznych w Częstochowie, to jednak zdolność produkcyjna tej fabryki nie pokrywała bynajmniej zapotrzebowania wewnętrznego. Stąd też obserwowaliśmy dość znaczny import soli gorzkiej do Polski, wynoszący w r. 1932 przeszło 850 tonn wartości powyżej 100 tysięcy zł., a w r. 1933 — przeszło 900 tonn wartości powyżej 110 tysięcy zł.

Dlatego też z radością witamy rozpoczęcie fabrykacji siarczanu magnezu w innej jeszcze fabryce chemicznej, na Górnym Śląsku, mianowicie w fabryce prowadzonej przez firmę „Dr. H. Zeumer" w Mikołowie.

Możemy też zasygnalizować rozpoczęcie w większej skali produkcji mączki drzewnej, która wprawdzie nie jest artykułem chemicznym, ale bywa stosowana w wielu wypadkach przy produkcji chemicznej. Niewątpliwie paradoksalną była sytuacja, że Polska — rozporządzająca znacznemi bogactwami drzewnemi — importowała z zagranicy mąkę drzewną w niemałej ilości powyżej 200 tonn w r. 1933, wartości 75 tysięcy zł. Obecnie Państwowa Wytwórnia Prochu w Pionkach produkuje już mączkę drzewną w ilościach, pokrywających zgórą zapotrzebowanie wewnętrzne.

III ZJAZD NAUKOWEJ ORGANIZACJI

III Zjazd Polskiego Komitetu Naukowej Organizacji odbędzie się zimą 1934/35 r. w Warszawie.

Komitet uprzejmie prosi o nadsyłanie na Zjazd wszelkich prac, omawiających zagadnienia teoretyczne, bądź zastosowania praktyczne naukowej organizacji w każdej dziedzinie życia gospodarczego. O zamiarze wygłoszenia referatu należy zawiadomić Komitet do dn. 1 maja r. b., ostateczny zaś termin nadsyłania referatów upływa z dniem 1 września r. b.

Warunki przy nadsyłaniu referatów są następujące: referaty winny być pisane na maszynie jednostronnie, w 2-ch egzemplarzach na papierze formatu normalnego A4 (210 x 297 mm); ewentualne rysunki, załączone do referatu, winny być wykreślone tuszem na białym papierze szkicowym (kalce) w formatach normalnych A4, A3 lub A2.

Bliższych informacyj o Zjeździe udziela biuro Polskiego Komitetu Naukowej Organizacji, Warszawa, Mokotowska 53, tel. 838-13 i 816-43 w godz. między 10—13.

KRONIKA

Dn. 5 kwietnia i 12 kwietnia r. b. odbyły się posiedzenia Zarządu Związku Przemysłu Chemicznego, poświęcone przedewszystkiem rozważaniu spraw finansowych Związku. Na posiedzeniach tych ustalono również termin odbycia dorocznego ogólnego zebrania członków Związku Przemysłu Chemicznego na dzień 30 kwietnia r. b.

Staraniem Sekcji Przemysłowej Polskiego Towarzystwa Chemicznego, w dn. 19 kwietnia r. b. o goz. 6-ej ppoł. w dużem audytorjum chemicznem Politechniki Warszawskiej wygłosi odczyt p. Dyr. Inż. Marjan Piasecki, na temat „Przemysł barwnikarski w Polsce i jego rola w życiu gospodarczem kraju".

Wyszło z druku i zostało rozesłane wszystkim członkom Związku — XIII Sprawozdanie z działalności Związku Przemysłu Chemicznego Rzeczypospolitej Polskiej za rok 1933.

Zwracamy uwagę na wydane nakładem Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie zestawienie ceł konwencyjnych przywozowych, obowiązujących na polskim obszarze celnym według stanu z dnia 25 marca 1934 r. Jest to wydawnictwo nader pożyteczne, gdyż podaje najdokładniejszy spis wszystkich obowiązujących zniżek konwencyjnych, zgrupowanych według pozycyj taryfy celnej; w zestawieniu podana jest wysokość zniżki w procentach, wysokość cła w złotych oraz nazwa kraju, któremu przyznano zniżkę konwencyjną.

Czasopismo „Przegląd Fabryczny", poświęcone walce z wypadkami przy pracy oraz higjenie przemysłowej, a wydawane w Warszawie (Zielna 45, skrz. poczt. 709) zwraca naszą uwagę, że zamierza szerzej uwzględniać materjał redakcyjny, dotyczący akcji zapobiegawczej w przemyśle chemicznym. Praca ta jednak wówczas tylko będzie mogła rozwijać się należycie, jeżeli zainteresowane przedsiębiorstwa chemiczne będą stałymi czytelnikami i odbiorcami „Przeglądu Fabrycznego". Wzywamy zatem członków Związku Przemysłu Chemicznego do zaabonowania tego pożytecznego i dobrze redagowanego czasopisma.

Wyszło z druku sprawozdanie Muzeum Przemysłu i Techniki w Warszawie za r. 1933. Sprawom Muzeum Przemysłu i Techniki poświęcaliśmy już wiele uwagi z okazji otwarcia Muzeum, które odbyło się dn. 16 grudnia r. ub. Sprawozdanie poświęcone jest też w znacznej części uroczystości otwarcia. Ze sprawozdania finansowego wynika, że na ogólną sumę wpływów powyżej 120.000 zł. złożyły się przedewszystkiem zasiłki instytucyj rządowych, społecznych i innych, ze składek członkowskich wpłynęło niespełna 17.000 zł. Preliminarz budżetowy na r. 1934 przewiduje po stronie dochodowej i rozchodowej sumę 185.000 zł., przyczem charakter dochodów pozostaje taki sam, jak w r. 1933.

Towarzystwo Handlu Kompensacyjnego, Sp. z ogr. odp., Warszawa, Moniuszki 10, zawiadamia, iż z dniem 15 marca r. b. rozpoczęło przyjmowanie od eksporterów zaświadczeń o wywozie kompensacyjnym, zarówno europejskim jak i zamorskim, do komisowej sprzedaży. Zaświadczenia należy nadsyłać w listach wartościowych z dołączeniem specyfikacji zaświadczeń, oraz wskazówki w jaki sposób ma być przekazana należność, uzyskana ze sprzedaży zaświadczeń.

Za powyższe czynności Towarzystwo pobierać będzie 1% od sumy uzyskanej ze sprzedaży zaświadczeń.

Polskie Towarzystwo Handlu Kompensacyjnego, Warszawa, Moniuszki 10, donosi, iż w roku bieżącym ma zamiar zorganizować wspólnie z zainteresowanymi eksporterami wspólny pawilon na Targach Poznańskich i proponuje przedsiębiorstwom nadsyłanie na Targi tablic i materjałów informacyjno-propagandowych (prospekty, cenniki, specyfikacje i t. p.) oraz ew. charakterystycznych cech wystawianych eksponatów.

Koszty poszczególnych firm w stoisku P. T. H. K. będą kalkulowały się znacznie taniej, aniżeli samodzielnego wystawiania i nie przekroczą zł. 50 za 1 mtr². Koszty te obejmują wynajęcie stoiska, dekorację i urządzenie oraz zorganizowanie dozoru i obsługi informacyjnej. W sumę tę jednak nie wchodzi transport eksponatów; przewóz powrotny z Targów Poznańskich jest bezpłatny.

Wszelkich dodatkowych wyjaśnień i informacyj udziela Polskie Towarzystwo Handlu Kompensacyjnego (tel. 562-90), lub też przedstawiciel Targów Poznańskich w Warszawie, p. Wł. de Bondy (Słupecka 7 m. 5, tel. 872-89).

Związek Właścicieli Wagonów i Bocznic Kolejowych wystosował do Ministerstwa Komunikacji wniosek, zmierzający do odwołania wydanego przez Ministerstwo zarządzenia, w myśl którego w listach przewozowych na wagony próżne, stanowiące własność prywatną, należy wskazywać towar, do którego przewozu wagon próżny jest przeznaczony.

NOWE ROZPORZĄDZENIA

W Dz. Ust. Nr. 26 z dn. 28 marca r. b. ogłoszona została pod poz. 203 Ustawa z dn. 10 marca 1934 r. w sprawie zmiany Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o izbach przemysłowo-handlowych.

Stosownie do postanowień tej noweli, powołuje się przymusowy „Związek Izb Przemysłowo-Handlowych Rzeczypospolitej Polskiej", do którego wszystkie Izby należą z mocy prawa. Celem Związku jest ujednostajnianie stanowiska Izb w sprawach o znaczeniu ogólnem, oraz przedstawianie władzom wspólnych opinij i wniosków. Dyrektora Związku Izb mianuje i zwalnia Minister Przemysłu i Handlu, na wniosek ogólnego zebrania Związku Izb. Wydatki administracyjne pokrywane są ze składek Izb, proporcjonalnie do osiąganych wpływów, przyczem składka każdej Izby nie może przekraczać 3% tych wpływów.

Przepisy wykonawcze do Ustawy wydać ma Minister Przemysłu i Handlu.

W Dz. Ust. Nr. 27 z dn. 29 marca r. b. ogłoszony został szereg ustaw, ratyfikujących porozumienia celne między Rzecząpospolitą Polską i Związkiem Socjalistycznych Republik Rad, Unją Celną Belgijsko - Luksemburską, tudzież Czechosłowacją.

W Dz. Ust. Nr. 28 z dn. 31 marca r. b. ukazało się pod poz. 227 Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dn. 16 marca 1934 r. w sprawie obniżenia ceł wywozowych przy wywozie z Gdańska.

W zakresie towarów, bezpośrednio interesujących przemysł chemiczny, ustalona została ulgowa stawka wywozowa w wysokości zł. 1,50 od 100 kg. kości surowych mielonych i niemielonych — na kontyngent wywozowy w wysokości 750 tonn za czas od dn. 1.IV.1933 do 31.III.1934.

W „Monitorze Polskim" Nr. 72 z dn. 28 marca r. b. ogłoszony został pod poz. 110 okólnik Ministerstwa Skarbu T. 11 wyjaśniający, że przy przywozie tranu nie jest wymagane przedstawianie Urzędom Celnym świadectw zdrowotności i pochodzenia tranu, ani też zezwolenia przywozu Ministerstwa Rolnictwa.

ECHA

* P. Inż. Tadeusz Zamoyski został powołany na członka Państwowej Rady Komunikacyjnej, w charakterze przedstawiciela Związku Przemysłu Chemicznego. Pierwsze posiedzenie Państwowej Rady Komunikacyjnej, na którem zaprzysiężeni będą wszyscy członkowie Rady, odbędzie się dn. 18 kwietnia r. b.

NOTOWANIA CEN WAŻNIEJSZYCH WYTWORÓW PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

Aceton	440 zł.
Alkohol metylowy techniczny 90%	160 „
„ „ czysty 99%	300 „
* Amonjak skroplony za 1 kg NH_3	1,53 „
* Azotniak mielony za 1 kg % N_2	1,52 „
* „ granulowany za 1 kg % N_2	1,69 „
Azotan amonu	100 „
Azotyn sodowy	120 „
Benzol handlowy 90%	92 „
„ czysty	104 „
Bisulfat (kw. siarczan sodu)	13,50 „
* Boraks	90—100 „
Chlor ciekły	115 „
Chlorek cynku 50° Bé	30 „
*Chlorek wapna bielący	30,6 „
Chlorek wapnia ($CaCl_2$)	20—22 „
Chlorobenzol	165 „
Chloroform czysty	800 „
„ „pro narcosi"	1.800 „
Eter siarkowy	450 „
Fenol czysty	265 „
Formalina 40%	260 „
* Gliceryna farmaceutyczna 30° Bé	220 „
* „ techniczna 85/88%	160 „
Karbolineum	29,75 „
Klej kostny	230 „
Klej skórny biały	280 „
Krezol czysty	128 „
Kwas azotowy tech. 36° Bé za 100% HNO_3	95 „
Kwas mrówkowy 80%	235 „
Kwas siarkowy 60° Bé	6,00 „
„ solny 19°/21° Bé	12,25 „
„ octowy techn. 30%	100 „
Mączka kostna odklejona 30% P_2O_5	15 zł.
„ rogowa 13/14% N	40 „
Naftalin surowy prasowany	28,00 „
„ czysty w łuskach	52,50 „
Octan sodu	120 „
„ ołowiu	205 „
Oleina	175 „
Oleum 20%	19,24 „
Olej lniany	185 „
* Potaż kalcynowany 90/95%	120 „
* Potaż żrący topiony 88/92%	140 „
Pirydyna czysta dla celów analitycznych za 1 kg	8,00 „
Smoła preparowana	16,50 „
Saletra amonowa	100 „
Saletra potasowa	130 „
* Saletra sodowa przem. zwyczajna	55 „
* Saletra sodowa rafinowana	75 „
*Salmjak raf.	120 „
Siarczan amonu	28,45 „
* Siarczan miedzi	65—75 „
* Siarczek sodu 60/62%	64 „
Soda amonjakalna	25 „
* „ kaustyczna	54 „
Sól glauberska krystaliczna	7,00 „
Stearyna	155 „
Superfosfat 16% par. Warszawa luzem	10,72 „
Toluol czysty	115 „
Woda amonjakalna chem. czysta zaw. ± 25% NH_3	60 „
Żelatyna techn.	400 „

Ceny powyższe są cenami hurtowemi i rozumieją się za 100 kg loco fabryka bez opakowania; ceny za produkty oznaczone gwiazdką rozumieją się wraz z opakowaniem.

Członkowie Związku Przemysłu Chemicznego otrzymują „Wiadomości Przemysłu Chemicznego" bezpłatnie.

Redakcja i Administracja: Warszawa, Czackiego 1, telefon 510-14

Wydawca: w imieniu Związku Przem. Chemicznego Rzplitej Polskiej—Dyrektor Związku Inż. EDMUND TREPKA

Redaktor: Inż. TADEUSZ ZAMOYSKI

Druk L. Bogusławskiego i S-ki, Świętokrzyska 11